

KENKĖJO BIOLOGIJA

Tai 3–4 cm ilgio drugiai, kurių išskleistų sparnų plotis gali būti nuo 4 iki 8 cm. Kūno spalva varijuoja nuo šviesiai rudos iki juodos. Charakteringas šio kenkėjo bruožas – viršutinės sparnų poros viduryje esanti balta dėmė (1 pav.).

Kiaušinėliai 0,5–0,6 mm ilgio, ovalūs, ant šakelių ir spyglių išsidėsto santalkomis po 3–100. Lervos yra 5–8 cm, padengtos plaukeliais, tamsiai rudos arba juodos spalvos su šviesiomis dėmėmis ant kūno (2 pav.). Lėliukės vystosi kokonuose, kurie yra 7 cm ilgio ir 1,5 cm pločio, pilkos arba rudos spalvos.

1 pav. *Dendrolimus sibiricus* suaugėlis

2 pav. *D. sibiricus* lerva

AUGALAI ŠEIMININKAI

Dendrolimus sibiricus pažeidžia spygliuočius medžius. Pagrindiniai augalai šeimininkai priklauso *Pinaceae* šeimai – pušys (*Pinus* spp.), kėniai (*Abies* spp.), eglės (*Picea* spp.), maumedžiai (*Larix* spp.), cūgos (*Tsuga* spp.).

KENKĖJO PAPLITIMAS IR PLITIMO BŪDAI

D. sibiricus plačiai paplitęs spygliuočių miškuose Sibiro regione, šiaurės rytų Kinijoje, šiaurinėje Mongolijos dalyje ir Šiaurės Korėjoje. Pastaraisiais metais išplito europinėje Rusijos dalyje.

Kenkėjas šiose teritorijose išplito natūraliai, manoma, kad tokiu būdu jis gali patekti ir į naujas teritorijas. Remiantis Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) duomenimis, per metus kenkėjas nesunkiai įveikia apie 100 km.

Kenkėjas gali būti platinamas su užkrėsta neapdorota mediena, žieve, augalais šeimininkais, jų sodinukais, nupjautomis šakomis.

KENKĖJO POŽYMIAI

Pagrindinis užsikrėtimo *D. sibiricus* požymis – medžių spyglių netekimas (3 pav.). Per dvejus–trejus metus (per tiek laiko išsivysto ir viena kenkėjo karta) medžiai gali visiškai netekti spyglių, nes juos nugraužia kenkėjo lervos. Tokie spygliuočiai tampa silpni, juose pradeda parazituoti kiti organizmai ir medžiai nudžiūva.

Identifikuoti kenkėją populiacijai dar neįsitvirtinus teritorijoje nėra sunku. Jį išduoda ant spygliuočių medžių šakelių prisitvirtinę kokonai (4 pav.), ant šakų prikibusios lervos bei į santalkas susitelkę kenkėjo kiaušinėliai (5 pav.).

3 pav. *D. sibiricus* pažeisti spygliuočiai

4 pav. Kenkėjo kokonai ant medžio

5 pav. *D. sibiricus* kiaušinėliai

KENKĖJO KONTROLĖ

Suaugėlius aptikti padeda feromoninės gaudyklės, kurios statomos birželio–liepos mėnesiais – suaugėlių skraidymo metu. Kadangi yra didelė tikimybė kenkėjui išplisti natūraliai, gaudyklės statomos ne tik rizikos vietose – medienos apdirbimo vietose bei sandėliuose, importuojančiuose spygliuočių medieną iš šalių, kuriuose kenkėjas aptinkamas, bet ir medelynuose, parkuose, miškuose, kuriuose auga augalai šeimininkai. Šios vietos turi būti prižiūrimos ir periodiškai tikrinamos, dėl šio kenkėjo Lietuvoje atliekama kasmetinė stebėseną.

Iš trečiųjų šalių importuojama mediena ir medinė pakavimo medžiaga turi atitikti tarptautinių fitosanitarinių priemonių standartą Nr. 15 „Nurodymai medinei pakavimo medžiagai tarptautinėje prekyboje“ (ISPM 15) ir būti tinkamai apdorota.

Fitosanitarinės priemonės – užkrėstų augalų sunaikinimas.

Jeigu pastebėjote neįprastų ar nepažįstamų kenkėjų požymių, nedelsdami informuokite arčiausiai Jūsų esantį Augalininkystės tarnybos regioninį skyrių.

TARNYBOS REGIONINIAI SKYRIAI:

Alytaus – Vilniaus g. 21, Alytus
Tel. (8 315) 561 12

Kauno – K. Donelaičio g. 33, Kaunas
Tel. (8 37) 32 06 32

Klaipėdos – Sankryžos g. 7, Klaipėda
Tel. (8 46) 36 54 53

Marijampolės – Vytauto g. 28, Marijampolė
Tel. (8 343) 97 094

Panevėžio – Žvaigždžių g. 21, Panevėžys
Tel. (8 45) 46 2375

Šiaulių – A. Mickevičiaus g. 34, Šiauliai
Tel. (8 41) 52 5722

Tauragės – Laisvės g. 50, Tauragė
Tel. (8 446) 610 68

Telšių – Žalioji g. 10, Telšiai
Tel. (8 444) 31 082

Utenos – Maironio g. 1, Utena
Tel. (8 389) 614 65

Vilniaus – Ozo g. 4a, Vilnius
Tel. (8 5) 238 3970

VALSTYBINĖ AUGALININKYSTĖ TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

Ozo g. 4a, 08200 Vilnius

Tel.: (8 5) 237 5631, pasitikėjimo linija (8 5) 270 80 80,
Fitosanitarijos skyriaus tel. (8 5) 273 44 11

info@vatzum.lt, <http://www.vatzum.lt>,
<https://www.facebook.com/vatzumlt>

DENDROLIMUS SIBIRICUS